AVSÄNKNING MÖLLEDAMMEN

VARFÖR?

Vattendirektivet
2000

För att skydda och förbättra alla vatten inom EU beslutades år 2000 om ett ramdirektiv för vatten, även kallat Vattendirektivet. Direktivet ställer krav på vattenkvalitet och tillgång på vatten i EU-länderna. I Sverige infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning år 2004.

Nationella planen
2020

År 2020 beslutade regeringen om en ny plan för omprövning av vattenkraft i Sverige. Omprövningen syftar till att se till att alla vattenkraftverk eller andra verksamheter som har en liknande påverkan på vattnet, så som äldre dammanläggningar likt Mölledammen, uppfyller dagens miljölagstiftning.

Föreläggande
2021

Med utgångspunkt i den nationella prövningen av vattenkraft fick Svalövs kommun 2021 föreläggande från Länsstyrelsen att antingen ansöka om tillstånd för Mölledammen eller ansöka om att upphöra med dämning och reglering, det vill säga att ansöka om att riva ut dammen.

Överklagan
2021

Samhällsbyggnadsnämnden i Svalövs kommun beslutade att överklaga Länsstyrelsens beslut och driva ärendet vidare till mark- och miljödomstolen i Växjö. Mark- och miljödomstolen avslog Svalövs kommuns överklagande. Därmed kvarstod Länsstyrelsens föreläggande, med undantag att tiden för inlämning av ansökan om tillstånd eller utrivning förlängdes.

Beslut i nämnd om åtgärd
2022 - 2023

Vald åtgärd -
Utrivning av damm

Betongdämmet sänks ner till en nivå där det med hjälp av block och sten kan anläggas en naturlik åfåra. Resterande del av dammvallen lämnas kvar så att stigen runt dammen kan behållas och kulturmiljövärden bevaras. Ån kommer att slingra sig genom det nuvarande dammområdet. Då dammvallen lämnas kvar kommer den att stoppa upp vattnet vid höga flöden och åtgärden bidrar därmed till att minska översvämningsrisker nedströms. Tillstånd för utrivning brukar alltid ges och kommunen kan få bidrag från Länsstyrelsen för att genomföra åtgärden.

Bortvald åtgärd -
Ansöka om tillstånd för dammen

För att uppfylla miljölagstiftning behöver ett inlöp, en åfåra i dammen anläggas. Anläggs genom spontning i dammen samt skapande av en slags ramp genom dammen för att få rätt lutning. Åtgärden är kostsam och då dammen är kvar kvarstår ansvar för dammen så som rensning och underhåll av dammvallen. För denna åtgärd går det inte att få bidrag från Länsstyrelsen.

VAD HÄNDER NU?

Tillståndsansökan
2023

En tillståndsansökan består av två delar, **utredningar** och **samråd**.

UTREDNINGAR

TEKNISK BESKRIVNING
Den tekniska beskrivningen ska redovisa vilka tekniska åtgärder som ska användas. Inmätningar av dammen och dammbotten kommer att göras under hösten 2023. Utifrån dessa tas kartunderlag och ritningar fram.

MILJÖKONSEKVENS-BESKRIVNING
Miljökonsekvensbeskrivningen ska redogöra för åtgärdens miljöpåverkan och vilka åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter.

PROVTAGNING AV SEDIMENT
Sediment kallas material som sjunker ner genom vattnet och samlas på dammens botten. Provtagning av sedimentet ska göras för att säkerställa hur sediment ska hanteras.

HUVUDINLAGA
Huvudinlagan är ett dokument där det anges vilka tillstånd som söks för åtgärden, det vill säga den juridiska delen av ansökan om tillstånd.

SAMRÅD

SAMRÅD
Samrådet ska belysa åtgärdens påverkan på allmänna och enskilda intressen. Det ska omfatta lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan. I samrådet har berörda möjlighet att lämna synpunkter och åtgärden kan anpassas till de synpunkter som kommer in. Om man inte vet om åtgärden innebär en betydande miljöpåverkan så görs ett undersökningssamråd.

UNDERSÖKNINGS-SAMRÅD
Vid ett undersökningssamråd utreds frågan om verksamheten utgör en betydande miljöpåverkan samt det innehåll som miljökonsekvensbeskrivningen bör ha. Undersökningssamråd ska hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten. Svalövs kommun har tagit fram ett samrådsunderlag samt hållit samråd med Länsstyrelsen, fastighetsägare med gränser i eller till dammen samt ledningsägare enligt ledningskollen.

SAMRÅDS-REDOGÖRELSE
När samrådet är avslutat ska en samrådsredogörelse lämnas in till Länsstyrelsen som sedan beslutar om åtgärden innebär en betydande miljöpåverkan. För Mölledammen har Länsstyrelsen beslutat att åtgärden inte innebär en betydande miljöpåverkan. Beslutet innebär att samrådet nu är avslutat och att kommunen ska ta fram en liten miljökonsekvensbeskrivning.

VAD HÄNDER SEN?

Inlämning till domstolen
Februari 2024

Alla utredningar och underlag lämnas in till Mark- och miljödomstolen. Domstolen kan efterfråga kompletteringar. När ansökan anses vara komplett kungörs ansökan. Länsstyrelsen, sakägare samt andra berörda får då yttra sig och sökanden (kommunen i detta fall) får bemöta yttranden.

Avgörande
Eventuellt 2025

Domstolen prövar verksamheten utifrån inlämnat underlag. Ibland avgörs målet på handlingarna, ibland hålls en huvudförhandling. Domstolen fattar sedan beslut om tillstånd för åtgärden, dvs om kommunen får göra åtgärden eller inte samt om det ställs några krav på hur åtgärden ska utföras.

Eventuell överklagan

Domen kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) av de som är berörda. Sista datum för överklagan framgår av domen. Om den som överklagar får prövningstillstånd kommer Mark- och miljööverdomstolen att gå igenom alla handlingar, och eventuellt kalla till huvudförhandling innan de tar beslut.

Åtgärd kan påbörjas
Tidigast 2026

När kommunen har fått tillstånd att riva ut dammen ska åtgärden planeras mer i detalj innan den kan påbörjas. Till exempel behöver hänsyn tas till de villkor som fastställts i domen när åtgärden planeras. Även utformningen av området som omger åfåran, svämplanet, ska planeras och projekteras innan dammen kan avsänkas.

SVALÖVS KOMMUN